

H. § 20. Samohlásky

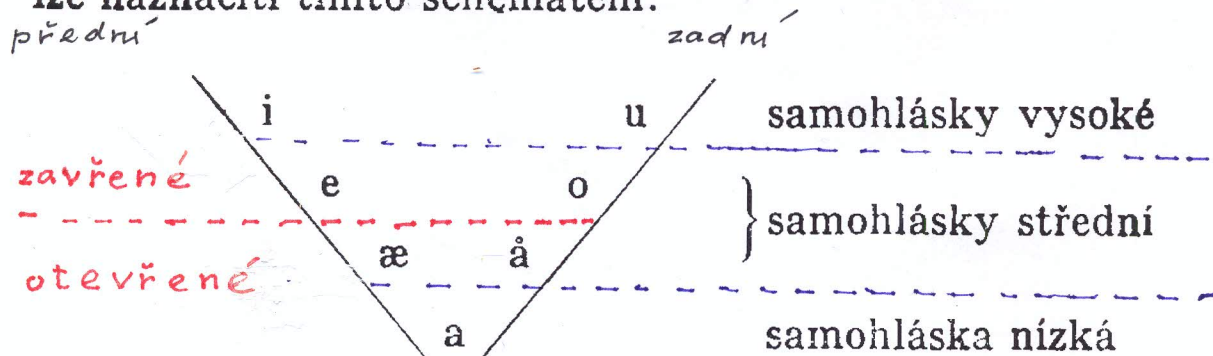
1. Samohlásky se dělí na jednoduché (monofthongy) a skupiny z původních dvojhlásek (difthongů, § 9, 4). Podle kvantity rozeznáváme: a) krátké: $\text{â}, \text{æ}, \text{i}, \text{a}, \text{u}, (\text{e}, \text{o})$; b) dlouhé: $\text{ā}, \text{ā}, \text{ī}, \text{ū}, \text{ē}, \text{ō}$. c) redukované a pazvuky ($\text{š}^{\text{ə}}\text{wā}, \text{hātēp}, \text{paṭaḥ furtivum}$ §§ 10, 11, 12). Dále se dělí samohlásky na otevřené ($\text{â}, \text{æ}, \text{a}$) a zavřené ($\text{e}, \text{o}, \text{u}, \text{i}$). Značení a výslovnost v §§ 7, 8, 9.

Přehled:

	otevřené			zavřené			
krátké	â	æ	a	i	u	(e)	(o)
dlouhé	ā	ā	—	ī	ū	ē	ō

Pozn. I. e a o nemají zvláštních znaků; vyskytují se velmi pravděpodobně v zavřených slabikách některých tvarů, na př. v časování (תְּבַרְנָה, תְּקַטְלָנָה, יִקְטֹל), jak ukazují krátké samohlásky analogických tvarů sil. sloves (תְּבַרְנָה, יִכְבֵּד).

Pozn. II. Vzájemný poměr, polohu a příbuzenství samohlásek lze naznačiti tímto schematem:

2. Samohlásky dělí se dále na stálé (neměnné), které nepodléhají změnám při flexi, a na proměnné, které se mění. Stálé jsou: a) dlouhé přirozeně (i vzniklé stažením), zpravidla psané plene (ale ne vždy!), jako: ī v יֵטִיב jēṭīb 'dělá dobro', ō v קוֹל qōl 'hlas', ū v סוּס sūs 'kůň', גְּבוּל gəbūl 'pomezí', ē v הֵיכַל hēkāl 'palác', ā v כְּתָב kəṭāb 'pismo' a pod. $\text{ē}, \text{ā}, \text{ū}, \text{ā}$ ($\text{æ}, \text{ā}?$)

H. b) krátké v zavřené slabice ne na konci slova; též v zostřené slabice: צַדִּיק *šaddīq* 'spravedlivý', גַּנָּב *gannāb* 'zloděj', מִדְּבָר *midbār* 'poušť', מַמְלָכָה *mamlākā* 'říše', מַלְבוּשׁ *malbūš* 'oblek', מַלְכוּת *malkūt* 'království', מִגְדָּל *miḡdāl* 'věž' a j. *ä, ě (ä, ě, ů ?)*

c) zdloužené náhradně před laryngály místo zdvojení (neboť laryngály se nezdvoují, § 11, 4): בִּרְךָ *bērēk*, z původ. *birrēk* 'žehnal'; בֹּרַךְ *bōrak* 'byl žehnán', z původ. *burrak*; מֵאֵן *mē'ēn*, z původ. *mi"ēn*, 'odpíral'; *ē, ē, ē (ū, ē, ē ?)*

d) krátké ve slabice původně zavřené, která byla otevřena vsunutím ḥāṭēp za laryngál, jenž ji uzavíral: מַחֲנֶה *mah^hnā*, 'tábor', 'ležení'; נֶאֱמָן *næ^h'emān* 'věrný' *ä, ě (ä, ě, ů, ä ?)*

3. *ā* se nemění v aktiv. participiu aktivních sloves střední *wāw* (typ קָם), dále u jmen, odvozených od kořenů, které mají druhou a třetí hlásku stejnou, tvořených předponou מ (typ מִגֵּן 'māḡēn 'štit', מִגִּנִּי 'māḡinnī 'můj štit', מִגִּנִּים 'māḡinnīm 'štítý' též מְגִנּוֹת).

Ar. § 120. Samohlásky.

1. Systém samohlásek, kterým masoreti opatřili biblické aramejské texty, je obdobný jejich systému hebrejskému. Doloženy jsou samohlásky:

krátké	i	e	æ	a	ā	o (?)	u	—
dlouhé	ī	ē	ǣ	—	ā	ō (?)	ū	—
redukované	—	—	æ	a	o	—	—	?

2. Samohlásky stálé jsou uvedeny v § 143, odst. 3. Jsou v podobných případech jako v hebrejštině.

H. a) קִיפּ *qīp*, חִיפּל *hiṭpal*, חִי , חֹ 628 ἀνδρῶν ἰστῆμι *surgere*, *to arise (auf) stehen (v) stát*
stare

b) חִיפּ *qī* 8 ἀπερασμίτω (*pro*) *tegere* *to defend* *schützen* *megol dalmanni*
(za) chránit

4. Samohlásky proměnné viz § 21. - § 25.

H. § 21. Změny krátkých samohlásek

1. Krátká samohláska se dlouží ve slabice přízvučné a ve slabice před přízvukem.

a) *a*: דָּבַר z **dabár*, ve slabice zavřené přízvučné (-bár) a v otevřené před přízvukem (da-). Jinak *a* v slabice zavřené nepřízvučné buď trvá: מַלְכִי *malkī* 'můj král', nebo se mění v *i*: מִדְּבַר *midbār* 'poušť'. Také u slovesa před suffixem נִי a pod přízvukem trvá.

b) *i* zůstává ve slabice nepřízvučné zavřené: סִפְרוֹ *siṣrō* 'jeho kniha', ve slabice otevřené před přízvukem se dlouží v ē: עֵנָב *ēnāb* 'hrozen' (**ináb*); stejně v otevřené slabice přízvučné: סֵפֶר *sēpār* 'kniha'. V zavřené přízvučné slabice dává rovněž *ē*: תֵּלֵד *tēlēd* 'porodí' (**tilid*), יֵתֵן *yētēn* 'dá' (**jittin*). V posledních dvou případech je patrně e krátké.

c) *u* v přízv. otevřené slab. se mění v *ō*: קֹדֶשׁ *qōdæš* (z **qudš*), též v zavřené přízvuč.: קָטֹן *qātōn* 'malý' (z **qatūn*). Ve slabikách nepřízvučných se objevuje buď jako *u*: הַקִּיּוֹם *huqqīm* 'zákony', הֻשְׁלַק *hušlak* 'byl vržen', nebo jako *ā*: הַפְּקָד *hāp̄qad* 'byl potrestán'. Někdy je obojí samohláska v téměř tvaru: עֵזִי *uzzi* a עֲזִי *āzzi* 'moje síla'.

2. V otevřené slabice před přízvukem se *ā*, *i*, *ū* může udržeti jen za okolnosti, že následující souhláska se zdvojí:

a: גַּמְלִים *gammalīm*, 'velbloudi'; sg. גַּמֵּל

i: שִׁשְׁשִׁים *šiššīm* 'květy'; sg. שִׁיץ

u: אֲדֻמִּים *ādummīm* 'červení' (plur.); sg. אֲדָם

3. Zdloužení samohlásky v otevřené slabice před přízvukem není v těchto případech:

a) po slabice s vedlejším přízvukem, po níž jde š'wā: קָטְלָה *qāt-*
lā, 'ona zabila'; שָׁמְרוּ *šām'rū*, 'střežili(y)'; (mobile)

H. b) u kontextových tvarů slovesných, protože mají slabší přízvuk:

יִקְטְלוּ *jiqt^llā* 'oni zabijí' (ale v pause, kde je přízvuk silný: יִקְטְלוּ *jiqt^llū*!)

c) v imperativu a infinitivu constr. sloves, poněvadž mají slabší přízvuk: קַטֹּל *q^ltōl*, 'zabij!', stejně inf. cons.

4. Naopak se krátký vokál mění v š^owā (redukuje se):

a v otevřené slabice před přízvukem: שְׂאוּ *š^oʾū* 'neste!', mezi hlavním a vedlejším přízvukem, srv. 3a.

i, které v otevřené slabice dá ē, srv. výše 1b, s dvojitým vývojem:

a) toto ē v otevřené slabice před přízvukem se dluží (hlavně po š^owā předcházející slabiky: זְקֵנִים 'starci', a v dvojslabičných jménech před plurální koncovkou: כֵּלִים 'nádoby', שִׁמּוֹת 'jména', a v dvojslab. jménech ženských před koncovkou הַ : זַעַה 'pot') nebo

β) se redukuje: מֵאֵת *m^oʾat* (st. constr.) 'sto' (**miʾat*); u sloves neutrických: כָּבְדָה *kāb^odā* (**kabidat*) 'byla těžká'; v participiích a jménech mezi hlavním a vedlejším přízvukem: קוֹטְלִים *qō^llīm* 'zabíjející' (muž.), אֹיְבִים *ʾōj^obīm* 'nepřátelé'; před possessivními příponami zájmennými: בְּנִי *b^onī* 'můj syn' (**binī*), שְׁמִי *š^omī*, 'mé jméno' (**šimī*) a pod.

u se redukuje ve š^owā před přízvukem: יָכְלָה *jāk^llā*, 'mohla', (**jakulat*, od יָכַל); הָלִי *h^olī*, 'nemoc'.

5. Na druhém místě před přízvukem se redukuje krátká samohláska v š^owā: דְּבָרִים *d^obārīm*, 'slova' (**dabarīm*); לִבִּי *l^obābī*, 'moje srdce' (**libabī*); קָטַלְתֶּם *q^ltaltæm* 'vy jste zabili' (**qataltém*); צְדָקָה *š^odāqā*, 'spravedlnost' (**šadaqat*) a pod. Naproti tomu se týž krátký vokál na prvním místě před přízvučnou slabikou v slabice otevřené prodlouží: דְּבָר atd., srv. výše odst. 1.

H. 6. Jsou-li před přízvučnou slabikou dvě slabiky otevřené s krátkými vokály, vysune se vokál 2. slabiky (elise); z pův. **dabarai-kem* je דְּבַרְיֶכֶם 'vaše slova'. Vokál v první slabice trvá, protože tato stala se zavřenou; אֲדַמָּתוֹ 'jeho pole' (**adamatahu* > **adamatō*, elise 2. *a* a zdloužení před přízvukem).

7. Dvě kvalitativní změny u krátkých samohlásek jsou pozoruhodné: přechod *a* v *i* v slabice nepřízvučné zavřené (ne všude) (srv. דְּבַרְיֶכֶם výše, מִדְּבַר a pod.) a změna pův. *i* v *ā* (t. zv. zákon Philippiho) v zavřené přízvučné slabice; pův. **bint*, 'dcera', dá do hebr. **bant*, assimilací **batt*, zjednodušením na konci *bat* בַּת; v nepřízvučné slabice se však objeví původní *i*: בִּתִּי *bittī* 'moje dcera' (z **bintī*.) Pův. **zaqin* dá *zāqēn* זָקֵן 'starý' (změna *i* > *e* a dlužení před přízvukem), ale v st. constr. *zʿqan* זָקַן (v slabice nepřízvučné zavřené, neboť přízvuk je až na následujícím slově, § 42, 2, 3).

Ar. § 121. Změny krátkých samohlásek.

1. V aramejštině se krátký vokál v otevřené slabice před přízvukem redukuje. [V hebrejštině se dlouží; zdá se, že to však byla obrana proti této redukci, které byli zvyklí aramejsky mluvící Židé ze své běžné mluvy.] Na př. כָּתַב (< **katáb(a)*) 'napsal'; דִּבֶּר; כְּתָבוּ (< **dabár(u)* nebo < **dabār*) 'slovo'. Aramejský status absolutus je tedy roven statu konstruktu [i hebrejskému statu konstruktu]. Redukovaným vokálem je š^wā, ať již před redukcí bylo *a* (כָּתַב), *i* (לֵבָב < **libab(u)* 'srdce') nebo *u* (קִשְׁטָה < **quš(u)t*, 'pravda'^{a)}). U laryngál je ^a (חִסָּה 'hlína') nebo ^æ (אֱלֹהִים 'bůh').
2. Krátký vokál se pod přízvukem nedlouží: (*dabár(u)* >) דִּבֶּר (hebr. דִּבֶּר).

a) אֱשֶׁר. heb. אֱשֶׁר *pravda* *wahrheit*

- Ar.** 3. Krátký vokál otevřené slabiky v 2. a 3. slabice před přízvukem se též redukuje: תִּלְתָּא [<] ^{2. sl.} 'tři'; תִּקְבְּלוּן [<] ^{3. sl.} 'přijímáte'.
4. Jsou-li však před přízvučnou slabikou dvě otevřené slabiky s krátkými vokály, vokál druhé z nich se eliduje, první v slabice tím zavřené zůstane [stejně jako v hebrejštině: דְּבַרְיֶכֶם]. Na př. מַלְכִּין (< *malakín); עֲבָדֶת (< *ʿabadét).
5. V zavřených slabikách a může přejít (postupně) v i: *katbet > כְּתִיבָת; *bašrā > בְּשָׂרָא. V sousedství laryngál se a drží, viz odst. 4, poslední příklad).
6. i se někdy mění v zavřené slabice v e, zvláště v tvarech slovesných (viz § 154, 3), m. j. v participiích: קָטַל 'zabíjející' (ale: דָּלַק 'hořící'). Srov. též § 119 na konci.
7. u se někdy v zavřené slabice přízvučné mění v o (jen ve tvarech nominálních, ne u sloves): *gubb > גּוּב (st. constr.) 'jáma' (ve statu emf. zůstává u: גּוּבָא). Viz § 144, IV. V nepřízvučné slabice zavřené přechází někdy u v á: *hunḡat > הִנְחַת 'byl dán dolů'. [hānḡat] < הִנְחַת hoḡ ḡat ^{sazzen dolů}
- hebr., הִנְחַת q. ni, pi, hi + n 8 καταβαίνω descendere to fall down to enter
eindringen behalolmi klesnout, vniknout

a) σ ι η ν τ δ η κ α τ α φ υ γ η *refugium refuge Zuflucht menedék útočiště*
H. § 22. Změny dlouhých samohlásek
 σ ι η ν τ δ η κ α τ α φ υ γ η *fuga flight Flucht menekülés útěk*

1. Původní semit. \bar{a} se pod přízvukem změnilo v \bar{o} : semit. *šalām*, arab. *salām*, h. שָׁלוֹם 'pokoj', 'mír'; **qātil*, h. קָטִיל 'zabíjející,' též před přízvukem. $\square \bar{a} \square \lambda \square > \square \bar{o} \square \acute{e} \square$

2. \bar{o} přechází v otevřené nepřízvučné slabice v \bar{u} : מָנוֹס *mānōs*, 'utíkání', 'útočiště', מְנוּסִי *m'nūsī*, 'moje útočiště'; נָקָם *nāqōm* 'byl pozdvižen', נִקְמוֹתִי *n'qūmōtī* 'byl jsem pozdvižen'. קָוִים *qāwīm*.

3. Dlouhé samohlásky se zkracují v zavřené slabice, ustoupí-li s ní přízvuk: בֵּן *bēn*, 'syn', před *maqqup* בֶּן *bæn* (na př. בֶּן-אַבְרָהָם 'syn Abrahamův'); יָקָם *jāqōm* 'vstane', po ו sousledném, jež působí, že přízvuk se přesune k počátku: וַיִּקָּם *wajjāqām*, 'a vstal'. Zároveň je tu přechod od kvality zavřené k otevřené.

\bar{a} se krátí po ztrátě přízvuku v a : קָמְתֶם *qamtæm* 'vy jste vstali' (proti קָמָה *qāmā* 'vstala' atd.). Ex 21, 20 מִסְתַּחֵם *mistachēm* *3m.sg. impf.*

Ar. § 122. Změny dlouhých samohlásek.

1. Původní \bar{a} v aramejštině zůstává jako \bar{a} : אַלְהָה 'bůh', שְׁלָמָא (st. emph.) 'pokoj'. [V hebr. $\bar{a} > \bar{o}$: שָׁלוֹם , אֱלֹהִים]
2. Dlouhé vokály zůstávají i v zavřené slabice: שָׁמְתָא *šāmtā* 'položil jsi' [v hebr. se krátí: שָׁמַת]; možná též v מְדִנְתָּא *medintā* a pod., srov. § 144, VII, 2; s. 266.

c) *emph.* מְדִנְתָּא *medintā* *provincia, okres (Dn 2, 48 3, 1-3)*

H. § 23. Změny původních dvojhlásek

1. Původní ai se změnilo pod silným přízvukem ve slabice otevřené v \bar{a} : מַעֲשֵׂה *maccašā* (z *ma'šai), ve slabice s přízvukem slabším v \bar{e} (také v bezpřízvučné): st. constr. מַעֲשֵׂה *maccašē*. Podobně srv. שִׁירֶיךָ (v pause) 'tvé písně', proti שִׁירֵיכֶם 'vaše písně'.

2. Staré au v slabice přízvučné se změnilo někde v \bar{o} : יוֹם, *jōm* (*jaum), někde dalo $\bar{a}u$: שָׁוָא *šāu*, 'lež'; pod slabším přízvukem nebo v nepřízvučné je \bar{o} : מוֹת *mōt*, st. constr. 'smrt'.

3. O tvarech jako *bajit*, *māwæt*, kde zůstávají ai a au v zavřené přízvučné slabice, srv. § 24, 2. ^{d)} יָצִיט ⁵⁴ ἡ ματαίωσις *manitas fraud, the vain*
: ט ¹ טרוג, *Nichtiges Amissag, tiábavaláság*
s'alba, micota

Ar. § 123. Změny původních dvojhlásek.

1. au dá všude \bar{o} : יוֹם 'den', רָמוּ (< *remá(j)u 'hodili'). ^{3) m. pl. pf. pe. <} יָצִיט ^{1. v. hat} יָצִיט ^{2. setzen 3. auflegen}

2. b) ai zůstává v zavřené slabice s hlavním přízvukem, při čemž se vsune pomocné i: qarnáin > -ájin קַרְנַיִן 'rohy'; někdy též tam, kde není na konci slova, בֵּיתָא 'dům', (ale ne vždy: יְמִידוֹן < -aihōn a j.).

a) ai se mění v \bar{e} vždy na konci slova: מִבְּנָא (< mibnái) 'stavěti'^{f)} a ve statu konstruktu בֵּית 'dům', někdy i jinde: יְמִידוֹן (< -aihōn) 'jejichž dny'. ^{f) inf. מִבְּנָא a מִבְּנִיָּה} ^{pe. < מִבְּנָא} ^{stavět}

: מִבְּנָא q: mī 346 οἰκοδομῆν aedificare to build bauen épiteri stavět budovat

H. § 25. Změny samohlásek vlivem laryngálů

1. Laryngály (a א) se nezdvojují; předchozí samohláska se náhradně dlouží, a to a v ā, i v ē, u v ō; pravidelně je tomu tak před א, většinou před ע a נ, méně často před ה a ח: שרת (*širret) ^{3m.sg.př. pu^{ca}el} 'sloužil'; ברך (*birrēk), 'pozdravoval', 'velebil'; בורק (*burrak), ^{3m.sg.př. pu^{ca}el} byl veleben; בער (*ba^{ce}ēr) 'zapáliti', 'odstraniti'. Někdy se však ^{auf^{er}re odklidit} samohláska nedlouží (srv. virtuální zdvojení § 13, 3).

2. Před koncovými souhláskami ה, ח a ע se mění krátké samohlásky v —; po dlouhých samohláskách (s výjimkou ā) stojí toto — mezi samohláskou a koncovou souhláskou (pataḥ furtivum § 10): *gabúh > גבה gābōah 'vysoký', 'výše', st. cons. *gabuh (bez přízvuku) > גבה g^bah. Jak vidno, laryngály mají u sebe rády a, které ostatně při jejich artikulaci je jim nejbližší.

3. Proto též po laryngálu nemůže býti jako reduk. samohláska prosté š^{wā}; nejčastější redukovanou samohláskou po laryngálu je —: עמדתם ^{hätēf games} 'amad^tæm, 'vstali jste' (proti obyčejnému hlasnému — v silném slovese normálním: קטלתם) Srv. § 53.

4. Laryngál může míti na konci zavřené nepřizvučné slabiky u sebe prosté š^{wā} quiescens (§ 9, 2): מעין ma^c-jān 'pramen'; יחסר jæhsar 'nedostává se'. Krátké i se mění v této situaci v æ (místo *iq^tōl 'zabijím', je אקטל æq^tōl; místo *hi^lim 'tajil', je העלים). Ale velmi často místo tohoto uzavření slabiky prostým němým š^{wā} se objevuje za laryngálem hātēp, čímž z původní zavřené slabiky vzniká otevřená a za ní „poloviční“; v hātēp je vlevo ta samohláska, která je před ním: místo *ja^sōp 'shromažduje', vznikne יאסה; místo *ja^mōd je יעמד ja^amōd 'stojí'; původní ^(hāpāl) hāmad dá העמד hā^omad 'byl postaven'. Jestliže by po hātēp následovala souhláska se š^{wā} hlasným, mění se hātēp v příslušnou plnou samohlásku a následující š^{wā} v němé: proti תעמד ta^amōd 'vstaneš', je יעמדו ja^amdū 'vstanou' (nemůže býti יעמדו, protože dvě š^{wā} za sebou uprostřed slova nemohou býti hlasná, srv. § 11, 3, 2.). ^{a) מעין 23 ה פנהף fons spring Quelle forrás pramen} ^{נלכילזני} ^{61(za) tajit} ^{עלם 21 מי, חי, חי 28 האוכלו occultare to conceal verheimlichen abrejleni 71kolni}

H. § 26. Souhlásky (konsonanty)

1. Původní *w* na počátku slova se změnilo v *j*. *W* zůstalo jen ve spojce ׀ (׀) 'a', ve jménech ׀׀ 'hřeb' a ׀׀׀ 'dítě'. Srv. § 75.

2. U sloves I. *n* zpodobuje se *n* následující souhlásce: od נָקַם *nāqam* 'mstil', je imperfektum יָקַם *jiqqōm* místo pův. **jinqōm* (§ 72). Podobně אָתָּה 'ty' (muž.) z **anta*, § 27.

3. Ražené souhlásky *b, g, d, k, p, t* po samohlásce se mění v trivé (spiranty), §§ 6, 13.

4. א na konci slabiky nebo před jiným konsonantem na konci, je-li bez vokálu, mizí a samohláska před ním se prodlužuje náhradně: pův. **maša*' > מָצָא 'našel' (א se píše, ale nečte se! § 9, 2); **māši't* > מִצָּאת 'nalézající' (žen.); **mušu*' > מָצָא 'naléztí'; **raš*' > ראש *rōš*, 'hlava'. Stejně zjevy jsou i u sloves I' a III' (§§ 73, 74). ^{a)} מָצָא *q, ni, fi 457* εὐρισκω *invenire* to find *finden* *megtalá'ni* *shledat*

5. ה mizí v přívěs. zájméně 3. os. sg. muž.: **lahu dá* לָהּ 'jemu' (přes **lau*); dále v členu po předložkách ב, ב, ל § 35, 5. Také suffixy 3. os. pl. někdy vysunují ה; srv. שִׁירָם 'jejich píseň', proti פִּיהֶם 'jejich ústa'; u předložky ב oba tvary בָּם, בָּהֶם 'v nich'.

6. Na konci slova se zdvojení souhlásky ruší (§ 13, 4). Laryngály se vůbec nezdvojují (§ 13, 3). Zdvojené souhlásky mizí někdy před š^{wā} hlasným, zejména před laryngálem: יָקַחוּ 'vezmou' (čisti *jiqhū* místo původního *jiqq^hhū* z *jilq^hhū* podle *jiq^llū*); עִוְרִי 'slepý', plur. עִוְרִים *iwrīm* místo *iww^rrīm*; הַמְּבַקְשִׁים *hambaqšim*, 'žádající si', místo *ham-m^bbaqq^ššim*. Velmi často u ׀ (*wāw* sousledného § 58) před předponou ׀: וַיְהִי *wajhī* 'a stalo se', místo *wajj^hhī*.

7. O přesmyknutí v hitpa^cělovém praefixu הַת a sykavky jako prvního radikálu u sloves v hitpa^cělu § 67, 5.

Ar. § 126. Souhlásky.

1. Původní *w-* na začátku slova přechází v *j-* (výjimka spojka ׀). § 175, 1.

2. *n* se k těsně následující souhlásce asimiluje jen někdy: יפל < *jinpel 'dáva'.^{pa a)} Srovn. § 172. (Někdy zůstává, na př. ינתן 'dáva' [hebr. ינתן], po př. se zdvojená souhláska opět dissimiluje, viz 3.) a) 3. m. sg. impf. pe < ׀׀׀ 1. padat 2. komu 3. přislušet 3. upadnout, spadnout dolů

3. Uprostřed slova se někdy místo prvé ze zdvojených souhlásek objeví *n*: הנעל < *ha^cel. Srovn. zde odst. 2. a § 172, § 178, 1.

4. Zdvojené souhlásky na konci slova se zjednodušují: *ħajj > חיי (plur. חייין). Viz § 178: 1, 2; § 144: IV.

alef 5. ʾ na konci slabiky se vysunuje a předchází vokál se dluží: *ji^ʾkul > jēkul יאכל § 173, 1.

6. O přesmyknutí a připodobnění *t* a sykavek viz § 167, odst. 2 a 4 na konci. 2. Reflexiv galu (hi^ʾpa^cel) je-li prvním radikalem sykav. ka přezvne se před prefixové t 4. Intenziv reflexivní hi^ʾpa^cel viz odst. 2.3.

7. Sykavky a zubnice aramejské a hebrejské si odpovídají takto: Původním [v arabštině zachovaným] interdentálám t a d odpovídají v aramejštině dentály t a d, v hebrejštině sykavky š a z. Podobně původní emfatické interdentály t a d daly v arabštině emfatické z a d, v aramejštině dentální t a emfatické q nebo ʿ, v hebrejštině splynuly obě v š. Aramejské původní sykavky s, ś, š, z odpovídají hebrejským, rovněž i původní dentály t a d.

Ar.

aramejské	<i>t d</i>	<i>t d</i>	<i>t t</i>	<i>°(q)</i>	<i>š</i>	<i>ś š s z</i>
hebrejské	<i>t d</i>	<i>š z</i>	<i>t</i>	<i>š</i>	<i>š</i>	<i>ś š s z</i>
arabské	<i>t d</i>	<i>ṭ ḍ</i>	<i>ṭ</i>	<i>z</i>	<i>ḍ</i>	<i>š s s z</i>
(v starší fázi semitské se předpokládá)	<i>t d</i>	<i>ṭ ḍ</i>	<i>ṭ</i>	<i>ṭ</i>	<i>ḍ</i>	<i>ś š s z</i>

Příklady:

aramejsky	hebrejsky	arabsky	význam
יְתִב <i>j^otib</i>	יָשַׁב <i>jāšab</i>	<i>waṭaba</i>	hebr. a aram. 'seděti' arab. 'skákatí' (obojí se skříženými nohama)
דְּהַב <i>d^ohab</i>	זָהָב <i>zāhab</i>	<i>dahab(un)</i>	'zlato'
נָטַר <i>n^otar</i>	נָצַר <i>nāšar</i>	<i>nažara</i>	'hleděti si', 'dávati pozor'
אֲרַע <i>'arā</i> (אֲרַקָּא <i>'arqā</i>)	אֲרֵץ <i>'æræš</i>	<i>'arḏ(un)</i>	'země'